

№144 липень
2017

Директор видання:
Маргарита Юрченко

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх
04053, Україна, Київ
тел. (44) 486 2878
факс (44) 486 2812

АСОЦІАЦІЇ МІСТ УКРАЇНИ

АМУ: хроніка, події, коментарі

Національні асоціації місцевих влад України, Грузії та Молдови посилюють співпрацю: підписано меморандум про взаєморозуміння

«Місцева влада найбільш наближена до людей і відчуває всі проблеми і зміни, які відбуваються на місцях. І наше ключове завдання – забезпечити прозорість та відкритість процесів управління. Забезпечити участь громад в ухваленні рішень, які впливають на життя людей. Адже саме для цього у наших країнах були створені асоціації місцевих органів влади», – Голова АМУ, Київський міський голова Віталій Кличко

стор. 3

ПУЛЬС РЕФОРМ

Інформує Аналітичний центр АМУ

стор. 16

Життя українських міст

Київ, Вінниця, Запоріжжя, Харків, Рівне, Івано-Франківськ, Херсон, Чугуїв, Дрогобич

стор. 11

Консультації спеціалістів

Роз'яснює Центр аналізу та розробки законодавства

стор. 18

Міське самоврядування за кордоном

Досвід Європейських міст
Франція планує заборонити бензинові транспортні засоби до 2040 року. Париж готовий до цієї «справжньої революції» (Париж, Франція)
Відоме своєю чистотою місто має одну з найінноваційніших у світі систему переробки відходів (Відень, Австрія)
Як Гельсінкі використовує 3D моделі, щоб допомогти планувальникам міста комунікувати з громадянами (Гельсінкі, Фінляндія)

стор. 21

Актуальна тема

Олександр Слобожан: «Депозити громад на рахунках держбанків – це абсолютно позитивний тренд»
Стаття з видання VoxConnector

стор. 25

www.auc.org.ua

Видання здійснене в рамках Проекту USAID ПУЛЬС, який Асоціація міст України впроваджує за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. Впровадження проекту стало можливим завдяки підтримці американського народу, здійсненій через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст не обов'язково відображає думку USAID або Уряду США.

Асоціація міст України презентує:

КВАРТАЛЬНЕ ВИДАННЯ КНИГА УСПІХІВ

Це квартальна збірка (за квітень-червень 2017 року) коротких історій про те, як децентралізація впливає на життя громад. Видання здійснене в рамках Проекту ПУЛЬС, який Асоціація міст України реалізує за фінансування USAID.

Успіхи громад, висвітлені у книзі, стали результатом реформ з децентралізації повноважень і фінансів, об'єднання територіальних громад та ілюструють механізми ефективного використання місцевих бюджетів і залучення ресурсів для розвитку інфраструктури.

«Міста, селища та села одразу відчули позитивний ефект від децентралізації. У них з'явилися кошти на серйозні інфраструктурні та соціальні проекти - будуються «з нуля» садочки і школи, модернізуються лікарні, відновлюються водогони, оновлюється рухомий склад транспорту. Видання КИГА УСПІХІВ покликане поширити та проілюструвати досягнення громад», - написав Олександр Слобожан, Виконавчий директор АМУ у передмові.

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман прокоментував на своїй сторінці у Facebook вихід чергового квартального видання КНИГА УСПІХІВ: *«Дійсно історія децентралізації - це історія успіхів. Успіхів ініціативних людей, які завдяки децентралізації отримали нові можливості змінювати життя у своїх громадах. Вдячний за цю добірку живих, конкретних, непередбачуваних історій з різних куточків України. Саме такі приклади є підтвердженням того, що три роки тому ми стали на правильний шлях».*

Нагадаємо, перша квартальна збірка вийшла у березні цього року. Обидва випуски Книги успіхів доступні в електронному вигляді на сайті АМУ у розділі Бібліотека за посиланням <http://auc.org.ua/library>

НАЦІОНАЛЬНІ АСОЦІАЦІЇ МІСЦЕВИХ ВЛАД УКРАЇНИ, ГРУЗІЇ ТА МОЛДОВИ ПОСИЛЮЮТЬ СПІВПРАЦЮ

29 червня Київський міський голова Віталій Кличко від імені Асоціації міст України підписав меморандум про взаєморозуміння між асоціаціями органів місцевого самоврядування України, Грузії, Молдови під патронатом Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи.

У підписанні взяли участь **Давід Джикія**, Президент Національної асоціації місцевих влад Грузії (NALAG), **Тетяна Бадан**, Президент Конгресу місцевих влад Молдови (CALM), та **Андреас Кіфер**, Генеральний секретар Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи. Також були присутні Виконавчий директор Асоціації міст України **Олександр Слобожан**, Виконавчий директор Національної асоціації органів місцевого самоврядування Грузії **Давит Мелуа**, представники Секретаріату Конгресу місцевих та регіональних влад, Офісу Ради Європи в Молдові та Офісу Ради Європи в Україні.

Меморандум про взаєморозуміння між національними асоціаціями місцевих та регіональних влад з України, Грузії та Молдови спрямований на посилення їхньої співпраці шляхом заохочення діалогу та спільних ініціатив у сфері місцевої демократії та належного врядування.

Віталій Кличко наголосив, що підписання меморандуму – це ще один крок до того, щоб зробити роботу місцевої влади більш ефективною. «Місцева влада найбільш наближена до

людей і відчуває всі проблеми і зміни, які відбуваються на місцях. І наше ключове завдання – забезпечити прозорість та відкритість процесів управління. Забезпечити участь громад в ухваленні рішень, які впливають на життя людей. Адже саме для цього у наших країнах були створені асоціації місцевих органів влади», – сказав Голова АМУ. Він підкреслив, що столична влада сьогодні показує приклад іншим містам України як забезпечити прозорість усіх управлінських процесів і використання бюджетних коштів, налагодити співпрацю з громадою тощо.

«Впевнений, що разом з асоціаціями ор-

ганів місцевого самоврядування Грузії та Молдови та за підтримки Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи ми зможемо ефективно вирішувати всі ті проблемні питання, які постають перед нами, та впроваджувати програми розбудови місцевих громад. Втілювати ефективні проекти, запроваджувати зміни, яких очікують люди», – зазначив В.Кличко.

Д.Джикія підкреслив важливість підписання меморандуму, адже він дасть можливість на новому якісному рівні напрацьовувати ефективні рішення на благо громад. Т.Бадан зазначила, що підписання документу є важливим і для Конгресу місцевих влад Молдови, адже це, у першу чергу, – платформа для спілкування, обміну досвідом та пошуку спільних підходів для того, щоб голос місцевого самоврядування почули.

А. Кіфер привітав країни з підписанням і пообіцяв сприяння з боку Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи щодо підтримки місцевої влади, щоб та могла ефективно реалізовувати очікування та потреби людей, а також у розвитку демократичних процесів на місцевому рівні. «Підписання меморандуму між трьома асоціаціями органів місцевого самоврядування – це як народження дитини, хрещеним батьком якої є Конгрес місцевих та регіональних влад Ради Європи», – зауважив він.

У коментарі журналістам В.Кличко наголосив, що для України важливим є досвід Молдови та Грузії, які пройшли значний шлях та досягли успіхів, закладаючи фундамент змін на місцевому рівні. «Ми прагнемо, щоб наша країна стала справді європейською державою, і від місцевого самоврядування залежить дуже багато. Адже кожен громадянин повинен відчувати, що впливає на процеси, які відбуваються в його місті. Це дасть додатковий поштовх для розвитку місцевого самоврядування, що є базисом для великих змін у всій країні», – зазначив Голова АМУ.

«МАРШРУТИ УСПІХІВ» У ТЕРНОПОЛІ: МІСТО ПОДІЛИЛОСЯ ДОСВІДОМ РЕФОРМУВАННЯ ЖКГ ТА МОДЕРНІЗАЦІЇ ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ

Асоціація міст України впроваджує загальнонаціональну Програму обмінних візитів «Маршрути успіхів» для представників органів місцевого самоврядування. Цикл щомісячних навчальних поїздок організовується в рамках Проекту ПУЛЬС, який реалізується за підтримки USAID. Головна мета - поширення кращих практик та успішного досвіду вирішення місцевих проблем та впровадження новацій, зокрема, завдяки зростанню місцевих бюджетів внаслідок децентралізації та отримання нових повноважень в процесі секторальної децентралізації.

«Маршрути успіхів» у Тернополі: місто поділилося досвідом реформування ЖКГ та модернізації теплопостачання

20-21 липня відбувся навчальний візит на тему «Реформування ЖКГ: модернізація системи централізованого теплопостачання та впровадження альтернативної енергетики в місті Тернополі». Вивчати досвід міста у реформуванні житлово-комунального господарства приїхали 45 учасників з 15 областей України, серед яких міські голови та керівники департаментів житлово-комунального господарства.

Відкрили захід виконавчий директор АМУ **Олександр Слобожан** та Тернопільський міський голова **Сергій Надал**.

О.Слобожан звернувся до учасників: «Дуже радий, що тут присутні представники з різних регіонів України – це і міські голови, і фахівці, які розвивають у своїх містах таку непросту сферу, як житлово-комунальне господарство. За підтримки USAID Асоціація міст реалізовує програму «Маршрути успіхів». Чому ми саме так назвали цей проект? Тому що він допомагає продемонструвати успіхи міст. Те, що добре виходить в одному місті, має обов'язково вийти в інших, але для цього потрібно обмінюватися досвідом. Адже, як кажуть, краще один раз побачити, ніж багато раз почути».

С.Надал, відкриваючи захід, сказав, що енергозбереження та енергоефективність є пріоритетними напрямками роботи Тернопільської міської ради. «Коли 6 років тому ми проаналізували витрати міста на тепло та електроенергію, були шоковані, адже вони складали 1 млрд 100 тис. і тоді ми вирішили терміново діяти. Приєдналися до Угоди мерів, обов'язковою умовою участі у якій є скла-

дання міської програми сталого енергетичного розвитку та скорочення енерговитрат та шкідливих викидів в атмосферу мінімум на 20% до 2020 року. Почали залучати інвестиції і сьогодні загальний їх обсяг складає понад 80 млн доларів. Ми будемо раді поділитися своїм досвідом з іншими містами, як обмінятися позитивом, так і обговорити проблемні питання», - зазначив Тернопільський міський голова.

Перший день навчального візиту розпочався з сесійного засідання. Заступник міського голови **Владислав Стемковський** розповів про модернізацію системи теплопостачання та поділився досвідом міста щодо участі у міжнародних проектах. Зокрема, завдяки співпраці міської ради з іноземними партнерами Тернополю вдалося розробити програму модернізації системи централізованого тепло- та гарячого водопостачання, програму енергоефективності та реформування і розвитку ЖКГ. Зав цими програмами місто взяло курс на:

- збільшення кількості індивідуальних теплових пунктів на альтернативному паливі,
- зменшення об'ємів використання природного газу,
- перехід від чотирьохтрубної системи централізованого теплопостачання до двотрубної,
- запровадження ефективної системи енергоменеджменту,
- термомодернізацію житлових будинків та бюджетних будівель (в першу чергу, заклади освіти),
- впровадження системи віддаленого керування і моніторингу процесу теплопостачання та встановлення приладів обліку в складі індивідуальних теплових пунктів.

«Комерційний облік споживання теплової енергії стимулює до впровадження енергоефективних заходів, а кероване управління теплоносієм дає економію для споживачів 30-50%», - зазначив В.Стемковський.

Консультант міжнародної компанії «Egis Ukraine», яка надає послуги інжинірингу, структурування проектів, їх організації та управління **Ярема Сірко** представив практичні, фінансові та економічні аспекти використання альтернативного палива. Він детально розповів про види альтернативного палива та відновлювальні джерела енергії.

споживання газу. І водночас, це призведе до збільшення вартості житла, однак зменшить витрати на забезпечення його теплом під час експлуатації», - зазначив доповідач.

яти разом», - зазначив заступник міського голови.

У другій половині дня було організовано огляд об'єктів житлово-комунальної інфраструктури Тернополя. Учасники візиту відвідали міську газову котельню (вул. Шкільна, 5), котельню КП «Тернопільськтеплокомуненерго» (вул. Лемківська, 23) та індивідуальну котельню термомодернізованого будинку (вул. В.Великого, 1).

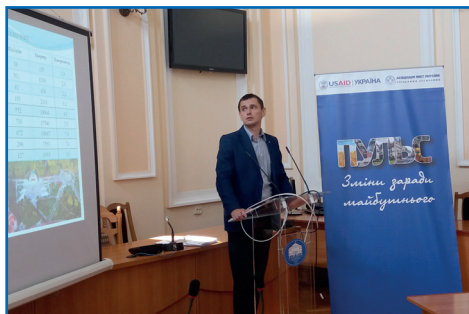
На завершення першого дня візиту представники міст разом із Тернопільським міським головою С.Надалом висадили дерева у парку Тараса Шевченка в рамках програми озеленення міста.

У другий день сесійне засідання проходило у залі Тернопільської міської ради. Фахівець із зв'язків з громадськістю КП «Тернопільськтеплокомуненерго» **Олександр Лазорчук** розповів про теплопостачання міста та заходи з його оптимізації, а також зазначив, що головним завданням модернізації системи теплопостачання в будь-якому місті має бути орієнтація на споживача.

Завідувач сектору з питань енергозабезпечення Тернопільської міської ради **Павло Савченко** розказав про заходи із скорочення спо-

Про управління тепловою енергією та термомодернізацію бюджетних будівель розповів регіональний представник компанії "Danfoss" **Володимир Панас**. «Навіщо нам потрібна термомодернізація? У цьому питанні існує чотири ключові позиції. По-перше, це зниження витрат на опалення, по-друге, комфортні умови проживання, також це зниження споживання газу. І водночас, це призведе до збільшення вартості житла, однак зменшить витрати на забезпечення його теплом під час експлуатації», - зазначив доповідач.

Підсумовуючи перше сесійне засідання навчального візиту, В.Стемковський зазначив, що, на жаль, в Україні немає єдиної системи енергоефективності - міста впроваджують різні методи. Але підхід до вирішення цього питання має бути комплексним. «Це питання в масштабах цілої держави. Ми маємо визначити як далеко ми хочемо піти і як багато досягти та почати ді-

живання енергоносіїв. Також він зупинився на актуальній сьогодні темі сертифікації будівель. Так, сучасна програма – екокалькулятор – допомагає визначити фактичне енергоспоживання в будівлі. Програма доступна на сайті eco.komun.te.ua.

В рамках навчального візиту також відбулася презентація проекту ProZorro. Продажі, який пропонує платформу для реалізації комунального майна, що забезпечить прозорість, ефективність, оперативність та зменшить корупційні ризики. Щоб приєднатися до системи, за словами керівника проекту **Олексія Соболева**, потрібно ознайомитись із її роботою на сайті prozorro.sale, підписати декларацію про приєднання до Меморандуму про пілотний проект, зареєструватися на торговельно-

му майданчику і додати лот.

Під час підбиття підсумків заходу учасники подякували Асоціації міст України та Тернопільській міській раді за організацію навчального візиту. Міський голова Марганця Дніпропетровської області **Олена Жадько** зазначила: «Мені дуже сподобався цей захід. Я не вперше на семінарах, які організовує Асоціація міст в рамках проекту ПУЛЬС. Ця тема мене зацікавила, адже ми вже провели децентралізацію опалення. Ми вибрали інвестора, який збудував у нас 8 котелень різної потужності, та забезпечили опаленням всю соціально-культурну сферу – близько 250 закладів. Опалюємо пелетами. Мені було цікаво дізнатися про досвід інших міст у цьому питанні і я побачила інші підходи. Особливо мені сподобалося, що в Тернополі залишаються і газові котельні, і альтернативні. Я почула від заступника міського голови, що вони намагаються, щоб всі котельні були «всеїдні», тобто щоб можна було використовувати різні види палива, і це дуже знаково. Завдяки навчальному візиту я ще раз переконалася, що наша міська рада зробила все правильно і ми розвиваємося далі у правильному напрямку».

«Маршрути успіхів» вивчали в Житомирі досвід впровадження енергоефективних проектів

15-16 червня в Житомирі проходив навчальний візит на тему «Створення ефективної системи енергоменеджменту та залучення інвестицій в програми з енергозбереження». На захід прибули 25 учасників з усієї України.

Під час візиту представники органів місцевого самоврядування переймали досвід Житомира щодо впровадження енергоефективних проектів, роботи із міжнародними ор-

ганізаціями у напрямку залучення грантів та інвестицій, стратегічного планування, вивчали концепцію сталого енергетичного розвитку міста, досліджували систему енергомоніторингу, обговорювали проблеми реалізації заходів з енергоефективності. Також учасники відвідали об'єкти соціальної інфраструктури, де вже вдалося втілити енергозберігаючі проекти.

«Захід присвячений популяризації теми енергоефективності. Ми ділимося досвідом з іншими містами України про те, як правильно планувати діяльність міста, як правильно стратегічно розвивати місто, які проекти можуть бути практично реалізовані в тих чи інших містах, і яка від цього користь. Ми будемо розповідати про те, чому важливо займатися саме стратегічним розвитком міста, чому важливо займатися темою енергоефективності і практично покажемо, які проекти в Житомирі за останні 5 років реалізували, щоб люди побачили, куди об'єктивно треба вкладати кошти і яка від цього є користь. Крім того, ми поговоримо про те, які можуть бути проблеми і з чим зіткнуться міста на етапі безпосередньо реалізації своєї енергетичної політики і на етапі реалізації міжнародних проектів», - сказав, відкриваючи навчальний візит, заступник директора департаменту економічного розвитку Житомирської міської ради **Борис Пахолюк**.

Директор департаменту економічного розвитку Житомирської міської ради **Микола Костиця** розповів учасникам про стратегічне планування міста на прикладі Житомира, презентувавши стратегію міста до 2030 року: «Рецепт успішного стратегічного планування – мріяти і думати про майбутнє. Образ майбутнього – це візія, тобто бачення. Є бачення – є стратегія. Наприклад, візія нашого міста звучить так: Житомир – зелене, безпечне, спортивне місто, в якому гармонійно поєднується сучасний дизайн та природні ландшафти. Місто, в якому комфортно, як вдома, де народжуються та зростають генії. Центр ремесел, підприємництва та органічної продукції. Євразійський транспортно-логістичний хаб. Місто, яким пишаються та захоплюються. Це те, у що ми, житомиряни, дійсно віримо, а отже, це те, що неодмінно збудеться, якщо працювати не покладаючи рук».

Національний експерт проекту ЄС «Угода мерів – Схід» **Оксана Кисіль** повідомила, що Угода мерів – це започаткована Європейським Союзом ініціатива, що охоплює місцеві та регіональні органи влади. Вони беруть на себе добровільні

міста є саме поставлена «Угодою мерів» мета щодо скорочення шкідливих викидів від 20% і більше.

Виконавчий директор Асоціації енергоефективних міст України **Андрій Киричів** розкрив концепцію сталого енергетичного розвитку, який є ключовим елементом розвитку українських міст, особливо сьогодні, коли зростає вартість ресурсів, а більшість об'єктів міської інфраструктури потребує негайної модернізації.

Після засідання учасники відвідали об'єкти соціальної інфраструктури міста, де вже впроваджені енергоефективні проекти. У дитсадку № 63 представники міст побачили результати термореновації, завдяки якій економія енергоресурсів в опалювальний період становить 40-50%. У прибудові розміщена власна міні-котельня, яка виробляє тепло для потреб закладу. Стіни утеплені відповідно до німецьких стандартів із використанням українських матеріалів. Крім того, на даху будівлі розміщений сонячний колектор, який виробляє достатньо тепла, аби забезпечити його гарячою водою протягом усього року.

Також представники міст відвідали квартальну котельню, яка була реконструйована за кредитні та грантові кошти.

У другий день навчального візиту під час сесійного засідання, яке проходило у Житомирській міській раді, учасники прослухали цікаві лекції та презентації. **Борис Пахолюк** розповів, що у Житомирі складовими стратегії є, зокрема, скорочення шкідливих викидів, реалізація проектів з будівництва сонячної електростанції, зведення сміттєпереробного заводу, утеплення бюджетних будівель на 80% до 2020 року тощо. Важливим кроком на шляху реалізації стратегії є створення в органах місцевого самоврядування посади енергоменеджера. Директор департаменту бюджету та фінансів Житомирської міської ради **Сергій Гаращук** та начальник відділу інфраструктурних проектів та енергоефективності Житомирської міської ради **Тетяна Зятікова** презентували міську систему енергоменеджменту та енергомоніторингу. Програма покликана зменшити витрати на енергію шляхом моніторингу її використання, адже, відповідно до проведених досліджень, контроль споживання здатен забезпечити економію у розмірі 15-20%.

Під час підведення підсумків, учасники подякували Асоціації та Житомирській міській раді. Представники міст визнали навчальний візит корисним та зазначили, що використовуватимуть отримані знання у роботі. «Головне – постійно ділитися досвідом та прагнути до кращого», - сказав **Василь Бондар**, Камінь-Каширський міський голова.

КИЇВ

У столиці діє медична електронна система

У Києві до системи Helsi.me приєдналися Оболонський, Солом'янський і Деснянський райони. Це сучасна, зручна та надійна електронна медична система, створена для пацієнтів, лікарів, державних та приватних медичних закладів.

Завдяки Системі можна знайти лікаря за спеціальністю, прізвищем і місцем роботи. Сюди занесені адреси всіх дільниць, закріплені за ними терапевти, педіатри. На порталі пацієнта кияни можуть переглядати свої візити до лікаря та результати прийомів (консультаційні листи). Також передбачена можливість «прив'язати» медичну картку дитини до медкартки батьків.

За час роботи через Систему на прийом до лікарів первинної і вторинної ланки записались більше 50 000 жителів столиці. Із них понад 40% – онлайн, інші – через call-центр і реєстратури. Наразі більше 2 000 медичних співробітників внесено до електронної медичної системи.

Важливо, що система Helsi.me надає медзакладам можливість взяти участь у медичній реформі – підключити заклад і лікарів, зафіксувати вибір пацієнтом свого сімейного лікаря та передати всю інформацію до Міністерства охорони здоров'я.

Першими у Києві до системи Helsi.me підключилися медичні заклади Подільського району столиці.

КИЇВ

Наступного року в усіх районах столиці буде встановлено 1 тисячу підземних сміттєвих баків

Наступного року в усіх районах столиці встановлять до 1 тисячі підземних сміттєвих баків, використання яких вже має позитивні відгуки киян. Про це мер Києва Віталій Кличко розповів в ефірі телеканалу «Київ». Він наголосив, що такі сміттєві баки функціонують у країнах Європи і довели свою ефективність. Підземні сміттєві баки, що встановлюються в Києві, вітчизняного виробництва, сучасні, місткі, виглядають охайно і мають об'єм 5 кубічних метрів.

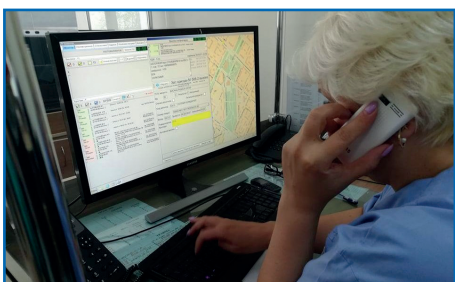
У центральній частині міста вже встановлено 50 таких контейнерів і до кінця року в столиці буде встановлено 300 таких баків, а наступного - до тисячі в усіх районах Києва.

Контейнери обладнані спеціальними датчиками, які передають інформацію диспетчеру, коли бак вже заповнений і сміття з нього необхідно вивезти. До того ж, ці баки обладнані системою пожежогасіння, що зреагує, якщо до них потрапить недопалок чи інший предмет, який може викликати пожежу.

«Жодних ножів чи пресів у контейнері немає. Також контейнер збудований таким чином, що дитині складно самотужки відкрити його, а тим більше – впасти туди», - сказав Віталій Кличко. При цьому він наголосив, що столична влада здійснює всі заходи для безпечної роботи таких сміттєвих баків.

ЗАПОРІЖЖЯ

Розпочав роботу єдиний диспетчерський центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф

Запоріжжя стало четвертим обласним центром в Україні, де відкрито сучасний диспетчерський пункт управління станції «швидкої допомоги». Подібні центри діють в Києві, Харкові і Дніпрі. Відтепер до сучасних технологій в організації надання невідкладної допомоги долучилася і Запорізька громада.

Центр оснащений усім необхідним обладнанням, яке дозволяє диспетчеру не просто прийняти виклик, а й бачити на екрані монітора, де знаходиться постраждалий, на якій відстані від нього найближча бригада медиків, тобто все, щоб скоротити час від виклику до надання необхідної допомоги пацієнтам.

Реалізація проекту стала можливою завдяки спільним зусиллям Запорізької громади та соціально активного бізнесу.

8 млн грн були виділені з обласного бюджету на проектні роботи, експертизу та закупівлю програмно-апаратного комплексу «103» і підключення його до мережі «Укртелеком» з установкою GPS-обладнання.

Відкриття диспетчерського пункту управління станції «швидкої допомоги» дозволяє перейти до сучасних методів в організації екстреної медичної допомоги в Запорізькій області. А в підсумку, це дозволить скоротити час прибуття лікарів до пацієнтів.

ВІННИЦЯ

Місто зекономило 110 тис. грн завдяки переведенню світлофорів на світлодіоди

Завдяки встановленню світлодіодних модулів замість лампових у світлофорах Вінниці вдалося суттєво зекономити на витратах на електроенергію.

Протягом 2016 року Комунальне підприємство «Вінницька спеціалізована монтажно-експлуатаційна дільниця з організації дорожнього руху» замінило 284 одиниць лампових модулів світлофорних об'єктів на світлодіодні. У та-

кий спосіб зекономлено 110 тисяч гривень витрат на електроенергію.

КП «Міськвітло» за кошти міського бюджету при будівництві та реконструкції мереж зовнішнього освітлення замінило на світлодіодні 1 295 світильників, що теж дає відчутну економію.

ХАРКІВ

ЄБРР виділяє місту кредит на оновлення тролейбусного парку

Харків і Європейський банк реконструкції та розвитку попередньо домовилися про виділення кредиту на придбання 50 нових тролейбусів. Відповідну угоду щодо проекту оновлення тролейбусного парку підписали 13 червня, Харківський міський голова Геннадій Кернес і перший віце-президент ЄБРР Філіп Беннетт.

«Готовність ЄБРР системно інвестувати в проекти життєзабезпечення міста - для нас висока оцінка і стимул. І, головне, - можливість не зупинятися в розвитку Харкова. Дякую вам від імені всіх харків'ян, що разом з нами вірите в успіх», - сказав Г.Кернес.

Сума кредиту складе 10 млн євро, з яких ЄБРР надасть 8 млн євро, а ще 2 млн євро - Фонд чистих технологій. Для визначення постачальника тролейбусів буде проведений міжнародний тендер.

Остаточне рішення про виділення кредитних коштів має бути ухвалене на засіданні ради директорів банку в листопаді, після чого до кінця року очікується підписання відповідного договору з Харковом.

ЧУГУІВ

Проект «Служба «Соціальна няня»

У Чугуївському міському центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді впроваджується нова практика соціальної роботи. Починаючи з квітня цього року реалізується проект «Служба «Соціальна няня», метою якого є організація надання послуг з догляду за дитиною.

Проект, перш за все, спрямований на підтримку сімей, в яких виховуються діти з обмеженими фізичними можливостями, одиноких батьків, а також сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах. За необхідності послугою може скористатись будь яка сім'я, що потребує допомоги у тимчасовому догляді за дитиною.

Соціальні няні, а їх троє, були відібрані за конкурсом та пройшли відповідну підготовку. Вони працюють з 8.00 до 17.00, надаючи допомогу батькам у тимчасовому догляді за дитиною. Няні супроводжують сім'ї з дітьми у лікувальних закладах, гуляють з малечею на майданчику тощо. Протягом дня соціальна няня може відвідати кілька сімей, які потребують допомоги, але не мають коштів на оплату послуг звичайної няні.

Така послуга у місті стала доволі популярною і до соціальних служб звертаються все більше сімей. Новація існує завдяки гранту ЄС. Після завершення проекту міська рада розглядатиме питання виділення коштів з бюджету міста.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК

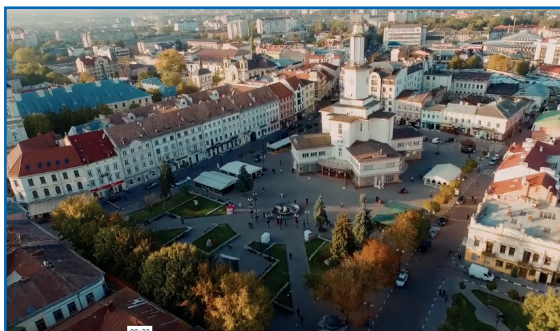
Створюється комунальне підприємство з альтернативної енергетики

Міська рада підтримала створення комунального підприємства «Екоенергетичні системи Івано-Франківська», що займатиметься альтернативними джерелами енергії та енергоефективністю.

За словами Івано-Франківського міського голови Руслана Марцинка, це дасть змогу місту самостійно виробляти, транспортувати та реалізувати теплову енергію. «Основний акцент – саме на альтернативних джерелах та впровадженні новітніх технологій енергоефективності. Ми зосереджені на енергетичній незалежності, тому будемо працювати у цьому напрямі на всіх можливих рівнях. І створення такого комунального підприємства стане серйозною відправною точкою на шляху до максимального застосування інноваційних енергетичних технологій в місті», – сказав міський голова.

Як йдеться в рішенні ради, КП «ЕЕС-ІФ» надаватиме комунальні послуги з виробництва та транспортування теплової енергії і централізованого постачання гарячої води.

Додатковими видами діяльності підприємства буде виконання проектних, будівельних, монтажних та ремонтних робіт; метрологічне забезпечення теплового господарства, метрологічний контроль за застосуванням, ремонтом і зберіганням засобів вимірювань; виконання технічних експертиз тощо.

РІВНЕ

Сміттепереробний завод зможе не лише сортувати, але й переробляти відходи у альтернативне паливо

Підприємство отримало можливість працювати на повну завдяки затвердженню НКРЕКП ліцензійних умов на переробку сміття.

До цього часу завод працював як сортувальна станція через відсутність порядку затвердження ліцензії для сміттепереробних підприємств в Україні.

Тепер завод, отримавши ліцензію, зможе виробляти альтернативне паливо та суттєво зменшити обсяги сміття, що захоронюються на місцевому полігоні.

Будівництво сміттепереробного заводу у Рівному тривало впродовж трьох років. Під час зведення об'єкту законодавство не передбачало ліцензування переробки побутових відходів, а на момент його здачі в експлуатацію отримання ліцензії вже стало обов'язковим.

Свого часу у Рівному зібрали більше 40 тисяч підписів за петицію про запуск заводу. НКРЕКП затвердила ліцензійні умови на переробку побутових відходів 25 травня.

ХЕРСОН

3 1 вересня всі школи і дитсадки перейдуть на роздільний збір сміття

У херсонських дитсадках і школах з початку нового навчального року дітей привчатимуть до роздільного збору сміття. Таке рішення схвалив виконавчий комітет міської ради. Херсонський міський голова Володимир Миколаєнко повідомив, що місто закупить для навчальних закладів спеціальні картонні контейнери.

Контейнери для роздільного збору сміття виготовляють Олешках, поблизу Херсона. Їх мають встановити вже до першого дзвоника. Контейнери в дитсадках і школах мають привчити не лише дітей, а й їхніх батьків розділяти відходи.

ДРОГОБИЧ

«Розумне місто»: 10 зон із безкоштовним доступом до Wi-Fi та мобільний додаток

У центрі Дрогобича облаштували 10 безкоштовних Wi-Fi зон. Точки вільного доступу до Інтернет розташовані на площах Ринок та Тараса Шевченка, у парку Степана Бандери, Студентському парку та Парку культури, біля Народного дому ім. І. Франка, костелу Святого Варфоломія, Церкви Святого Юра та Скверу Героям Небесної Сотні.

Усі локації позначені відповідними знаками «Безкоштовна Wi-Fi зона». Для доступу до Інтернет не потрібно жодного паролю або реєстрації. Єдине, перед з'єднанням на екрані мобільного пристрою з'являється спеціальне повідомлення з інструкцією та

пропозицією завантажити мобільний додаток міста «Дрогобич – Smart City».

Додаток корисний як для туристів, так і для жителів міста. Тут доступна загальна інформація про Дрогобич, телефони першої необхідності, інформація про події та новини, заклади відпочинку, харчування, готелі. Також в додатку можна слухати перше інтернет-радіо міста Дрогобича «Radio Kotermak». У найближчі дні в додатку будуть розміщені анонси сеансів в кінотеатрі та афіша вистав в театрі і багато іншого.

Важливою функцією мобільного додатку є надсилання SMS-повідомлень усім користувачам щодо важливих новин у місті: відключення водо- та газо- постачання, цікаві події, на які варто потрапити, та інші повідомлення.

Цей проект було реалізовано КУ «Інститут міста Дрогобича» у співпраці з ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток орієнтований на громаду-3» та Дрогобицькою міською радою. 80% вартості проекту профінансовано коштами Європейського гранту.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ПРОЕКТ “РОЗРОБКА КУРСУ НА ЗМІЦНЕННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ” (ПУЛЬС)

Змінами до держбюджету збільшено фінансування першочергових потреб органів місцевого самоврядування

13 липня Верховна Рада України прийняла у другому читанні проект Закону про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» (№6600).

Розгляд законопроекту відбувався за участі Прем'єр-міністра України Володимира Гройсмана та членів Кабінету Міністрів. Коментуючи необхідність ухвалення рішень, Глава Уряду зазначив, що йдеться про найважливіші питання для країни. «...Це зміни до бюджету на 2017 рік, які подані до Верховної Ради України Урядом, що передбачають фінансування низки важливих програм, починаючи від пільг і субсидій, закінчуючи розширенням програм безкоштовних ліків, а також лікування важкохворих за кордоном, багато інших різних соціальних програм, у тому числі підтримка нашої безпеки і оборони», – наголосив В.Гройсман.

Тепер доходи держбюджету складають 771 млрд грн, видатки 841,1 млрд грн. Це на 40 мільярдів (і за доходами, і за видатками) більше, ніж було до цього. Зміни до Закону про Державний бюджет України передбачають перерозподіл 24 млрд грн від перевиконання державного бюджету за доходами.

Громади не залишились осторонь цих змін. Верховна Рада збільшила видатки за основним субвенціями для регіонів, а також узаконила нові програми їх фінансування.

Збільшується загальний обсяг субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату житлово-комунальних послуг на **14,1 млрд грн**.

Крім того, передбачено збільшення та перерозподіл видатків розвитку за діючими і новими бюджетними програмами, спрямованими на сприяння місцевому самоврядуванню. В держбюджеті з'явилась нова субвенція – **4 млрд грн** буде спрямовано на розвиток системи охорони здоров'я у сільській місцевості. Передбачено ще одну нову субвенцію з держбюджету – **17 млн грн** буде спрямовано на підтримку територій, що зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту на сході України.

Збільшено видатки розвитку за діючими бюджетними програмами. Так, видатки на соціально-економічний розвиток окремих територій збільшено на 1 млрд грн, до 2,5 млрд грн. Субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на будівництво, ремонт та реконструкцію малих групових будинків, будівництво та придбання житла для дитячих будинків сімейного типу, соціального житла збільшено на 200 млн грн, до **277,7 млн грн**.

Асоціація міст України висловлює щиру вдячність народним депутатам України та Прем'єр-міністру України В.Гройсману за принципову позицію під час підготовки та ухвалення змін до Державного бюджету на 2017 рік.

У Верховній Раді зареєстровано розроблений АМУ законопроект, який вирішить «земельні питання» учасників АТО

21 червня у Парламенті зареєстровано законопроект про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо гарантій забезпечення земельними ділянками ветеранів війни (№ 6605). Законопроект розроблений Асоціацією міст України на виконання рішення Правління АМУ від 24 квітня цього року.

Зокрема, проектом Закону пропонується:

– Створити загальнодержавний відкритий реєстр земельних ділянок. Кожний ветеран війни може безкоштовно в он-лайн режимі побачити доступні землі в будь-якому регіоні кра-

Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо гарантії забезпечення земельними ділянками ветеранів війни **6605**

Законотвір розроблено спільно з Асоціацією міст України

Відповідно до Закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 22.10.1993 № 3551-XI

Право на першочергове відведення земельних ділянок мають:

- Ветерани війни
- Ветерани війни з інвалідністю
- Ветерани війни з дітьми-інвалідами
- Ветерани війни з дітьми-інвалідами

Всього 1,2 мільйон осіб, з яких 300 тисяч учасників АТО

Проблема – відсутність законодавчо визначеного чіткого механізму реалізації права на землю

Законопроект передбачає:

- Отримати грошову компенсацію замість земельної ділянки
- Отримати земельну ділянку в будь-якому регіоні без прив'язки до місця реєстрації

Результат грошової компенсації: отримання грошової суми за еквівалентом з нормативної грошової оцінки у середньому по Україні

Компенсація передбачена для:

- ✓ осіб, які брали участь в АТО у відомостях та добровільних формуваннях
- ✓ осіб, які стали інвалідами під час участі в АТО або внаслідок участі у Революції Гідності
- ✓ сімей осіб, які загинули (пропали безвісти) під час участі в АТО або внаслідок участі у Революції Гідності

Таким чином, кожен учасник АТО зможе отримати грошову компенсацію або земельну ділянку в будь-якому регіоні країни

Інфографіка підготовлена Асоціацією міст України

їни, і отримати земельну ділянку не залежно від місця реєстрації.

– Запровадити для учасників АТО, як альтернативу праву на отримання земельної ділянки, грошову компенсацію її вартості, що виплачуватиметься з Державного бюджету. Це гарантує рівномірну доступність виплат по всій території України.

Відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» держава гарантує право на безкоштовне отримання земельної ділянки понад 1,2 млн громадянам, з яких 300 тис. – учасники АТО. Водночас, на практиці це право має декларативний характер. Вартісна і довготривала процедура оформлення документів, відсутність реального обліку усіх ділянок та відсутність будь-якої альтернативи щодо їх отримання, фактично, заводять проблему учасників АТО із землею у глухий кут.

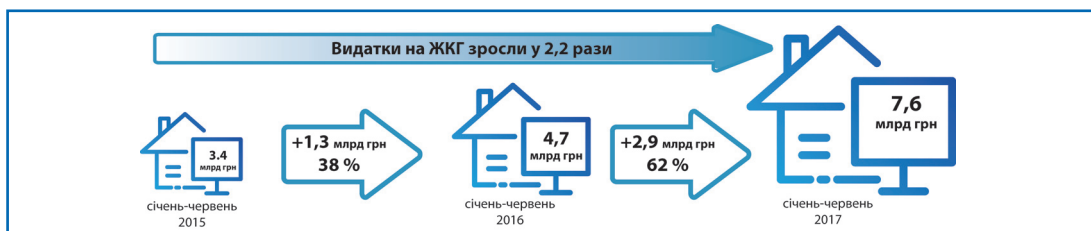
Законопроект №6605 надає можливість вибору: учасник АТО на власний розсуд зможе обрати варіант реалізації свого законного права: або земельна ділянка, або гарантована грошова компенсація.

Нагадаємо, під час засідання Правління Асоціації міст України, що відбулося 24 квітня, розглядалося питання про встановлення грошової компенсації учасникам антитерористичної операції за надання їм земельних ділянок. Голова Асоціації міст України, Київський міський голова Віталій Кличко зазначив, що виконавчою дирекцією АМУ підготовлено два варіанти вирішення проблеми: 1) передбачити право отримати грошову компенсацію з Державного бюджету замість земельної ділянки; 2) створити загальнодержавний реєстр вільних земельних ділянок, що потенційно можуть бути розподілені серед учасників АТО (землі оборони та землі за межами населених пунктів).

Місцеве самоврядування нарощує обсяги видатків на житлово-комунальну сферу

За даними Державної казначейської служби України, у 2017 році видатки на житлово-комунальне господарство зростають чи не найбільшими темпами у порівнянні з іншими галузями.

Так, за січень-червень 2017 року приріст видатків на ЖКГ проти аналогічного періоду минулого року склав **62%** або в абсолютному значенні **+2,9 млрд грн**.

Наведені показники демонструють позитивні результати реформи бюджетної децентралізації: змінилася структура видатків місцевих бюджетів в бік зростання частки видатків на виконання самоврядних повноважень. Це свідчить про посилення видаткової автономності місцевих бюджетів та підвищення ефективності використання бюджетних коштів на місцевому рівні.

Важливо, що відбувається зміщення спрямованості видатків із соціального вектору в інвестиційно-економічний бік. Розвиток житлово-комунального господарства надзвичайно важливе питання, але раніше місцеве самоврядування не мало можливості відновлювати основні фонди ЖКГ та інвестувати власні кошти в цю сферу. Як наслідок, старіння житлового фонду стало серйозною проблемою громад.

Після проведення першого етапу бюджетної децентралізації села, селища та міста нарощують підтримку житлово-комунального господарства, і це є позитивним кроком у напрямку покращення якості надання послуг населенню.

РОЗ'ЯСНЮЄ:**АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР
АСОЦІАЦІЇ МІСТ УКРАЇНИ****Що таке апарат органу місцевого самоврядування і як його ефективно організувати?**

Рада та її виконавчий комітет є окремими органами місцевого самоврядування і відповідно окремими юридичними особами (частина перша статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»). Тому у разі необхідності створюється окремо апарат ради та апарат виконкому. У місцевому самоврядуванні апаратом визнаються всі посадові особи, інші працівники, які перебувають у трудових відносинах з органом місцевого самоврядування, що діє як колегіальний орган, і забезпечують його діяльність.

Якщо обсяг роботи по раді та загальна чисельність працівників по всіх органах місцевого самоврядування територіальної громади є невеликою, то для уникнення дублювання посадових обов'язків спеціалістів, спрощення діловодства та бухгалтерського обліку апарат ради зазвичай не створюється. Достатньо наявності лише апарату виконкому, на який покладено функції забезпечення діяльності ради. У даному випадку голова, секретар ради, керуючий справами, заступники голови та інші посадові особи включаються до апарату виконкому. Посадові оклади посадових осіб апарату виконавчого комітету ради, що представляє інтереси об'єднаної територіальної громади визначаються відповідним органом місцевого самоврядування з урахуванням додатку 50 постанови Кабінету Міністрів України від 9 березня 2006 р. № 268.

Як правильно визначити статус відділів та чи можливо їх включити до апарату?

Для правильного визначення статусу відділів важливо виходити з наступного співвідношення термінів «виконавчий орган ради» та «структурний підрозділ» відповідно до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про службу в органах місцевого самоврядування». Оскільки назви виконавчих органів рад та структурних підрозділів є схожими (відділи, управління), на практиці часто трапляються випадки плутанини. Тому при формуванні зовнішньої та внутрішньої структури, розробці положень виконавчих органів та структурних підрозділів важливо чітко розуміти їх відмінності і відповідно їх визначати. Звертаємо увагу, що у постанові Кабінету Міністрів України від 9 березня 2006 р. №268 терміни «самостійний відділ, управління» є синонімом «відділ, управління-виконавчий орган ради».

Виконавчі органи ради є органами місцевого самоврядування, що наділяються законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону; вони є юридичними особами (частина третя статті 140 Конституції України, частина перша статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»). Виконавчий орган ради є структурно відокремленим і не може бути частиною іншого виконавчого органу ради або апарату ради.

Абзацом одинадцятим частини першої статті 1, частиною першою статті 54 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» уточнено, що виконавчі органи рад – це органи, які відповідно до Конституції України та вказаного За-

кону створюються сільськими, селищними, міськими радами для здійснення виконавчих функцій і повноважень місцевого самоврядування у межах, визначених законами. Частина третя статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачає, що представницькі органи місцевого самоврядування, сільські, селищні, міські голови, виконавчі органи місцевого самоврядування діють за принципом розподілу повноважень у порядку і межах, визначених законами. Повноваження виконавчих органів сільської, селищної, міської ради визначено у главі 2 розділу II Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», а також у інших законах.

Відповідно до статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчими органами сільських, селищних, міських рад є:

- виконавчий комітет ради;
- відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи (далі - інші виконавчі органи ради).

Виконавчий комітет ради може здійснювати всі виконавчі повноваження, що не передані радою до відання інших виконавчих органів, а також у разі створення інших виконавчих органів координувати та контролювати їх діяльність. Інші виконавчі органи ради здійснюють надані їм радою виконавчі повноваження у певній галузі, сфері, на певній території. Розмежування повноважень між виконавчим комітетом, відділами, управліннями, іншими виконавчими органами ради в межах повноважень, наданих Законом виконавчим органам сільських, селищних, міських рад, здійснюється за рішенням ради відповідно до частини третьої статті 52 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні». Таке розмежування здійснюється шляхом затвердження радою положень інших виконавчих органів ради з визначенням їх самостійної компетенції (частина четверта статті 54 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).

Окрім структури виконавчих органів ради (зовнішньої структури) існує ще й внутрішня структура виконавчих органів ради, апарату ради та її виконавчого комітету. Її поява є логічною у будь-якій організації з досягненням певної кількості службовців для забезпечення керованості органу та спеціалізації службовців. Елементами внутрішньої структури виконавчих органів ради є структурні підрозділи.

Правове регулювання створення та засад діяльності структурних підрозділів здійснюється переважно регламентами рад та положеннями виконавчих органів, у яких вони створенні, а також їх власними положеннями. Структурні підрозділи входять до складу виконавчих органів ради, апарату ради та її виконавчого комітету і в межах своєї спеціалізації забезпечують здійснення відповідним органом своєї компетенції. Тобто вони не є самостійними у своїй діяльності на відміну від виконавчих органів ради.

Помітною ознакою структурного підрозділу є відображення у його назві назви виконавчого органу ради, апарату ради та її виконавчого комітету, у якому його створено. Наприклад: юридичне управління апарату виконавчого комітету міської ради, відділ доходів фінансового управління міської ради тощо. У свою чергу назва виконавчого органу містить посилання лише на власну назву відповідної ради. Наприклад: фінансове управління міської ради.

Посадові оклади посадових осіб виконавчих органів ради (у т.ч. самостійних відділів) селищної ради, що представляє інтереси об'єднаної територіальної громади визначаються відповідним органом місцевого самоврядування з урахуванням додатку 51 постанови Кабінету Міністрів України від 9 березня 2006 р. № 268.

Чи можлива в органі місцевого самоврядування посада на зразок «заступник керуючого справами - начальник відділу»?

Правовий статус посадових осіб місцевого самоврядування визначається Законом України «Про службу в органах самоврядування в Україні» (далі – Закон). Статтями 14, 15 Закону передбачено посаду - керуючий справами виконавчого апарату районної ради. Для вказаної посади не передбачено посад заступників. Законом також не передбачено можливості поєднання кількох посад в одній. Вказаний випадок суперечить класифікації посад, за якою посада керуючого справами віднесена до п'ятої категорії, а посади керівників структурних підрозділів виконавчого апарату районної ради – до шостої.

Творення складних посад вважаємо неправильним. Поєднання кількох посад (правових статусів) в одній посаді (складній посаді) призводить до руйнування логіки побудови ієрархії посад. Тому питання перерозподілу обов'язків повинно вирішуватися зміною затверджених переліків обов'язків відповідних посад (у посадових інструкціях) без зміни назв посад. Покладення обов'язків відсутнього керівника необхідно здійснювати на іншу посадову особу без зміни назви посади останньої. У останній ситуації виплачується доплата за виконання обов'язків тимчасово відсутнього керівника. Загалом питання належної винагороди за займаною посадою варто вирішувати за рахунок преміювання відповідно до особистого вкладу.

Які заходи дисциплінарного стягнення можуть бути застосовані до посадової особи місцевого самоврядування?

Якихось особливих для службовців місцевого самоврядування дисциплінарних стягнень законодавством не передбачено.

Відповідно до статті 147 Кодексу законів про працю, «За порушення трудової дисципліни до працівника може бути застосовано тільки один з таких заходів стягнення:

- 1) догана;
- 2) звільнення.

Законодавством, статутами і положеннями про дисципліну можуть бути передбачені для окремих категорій працівників й інші дисциплінарні стягнення».

Тобто, статутом територіальної громади та/або Положенням про дисципліну, що затверджується виконкомом, можуть бути передбачені й інші стягнення.

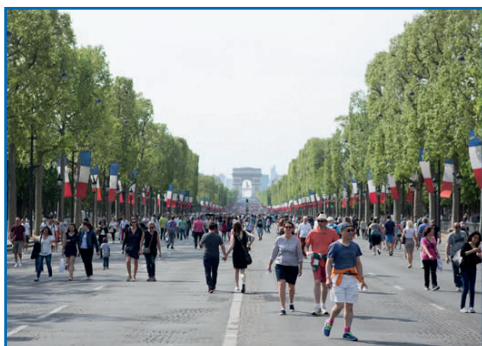
Якщо буде бажання такі інші стягнення запровадити, можна розглянути доцільність запровадження тих стягнень, які передбачені чинним законом «Про державну службу», стаття 66:

- «1) зауваження;
- 2) догана;
- 3) попередження про неповну службову відповідність;
- 4) звільнення з посади».

**УВАГА! КОНСУЛЬТАЦІЮ ЕКСПЕРТІВ АМУ МОЖНА ОТРИМАТИ,
НАДІСЛАВШИ ЗАПИТ У БЛОЦІ “КОНСУЛЬТАЦІЇ”
НА САЙТІ АСОЦІАЦІЇ AUC.ORG.UA**

Досвід європейських міст

Париж, Франція

Франція планує заборонити бензинові транспортні засоби до 2040 року. Париж готовий до цієї «справжньої революції»

Плани Французького уряду заборонити продаж бензинових та дизельних авто до 2040 року міністр екології називає «справжньою революцією». Окрім того, це допоможе новому президенту Еммануелу Макрону зробити Францію вуглецево нейтральною до 2050 року.

Це не перший подібний план у Європі - Норвегія вже оголосила про поступове відмовлення від продажу бензинових та дизельних авто до 2025 року. Але Франція з населенням 66 млн людей має статус крупного автовиробника і для неї такий план доволі амбіційний.

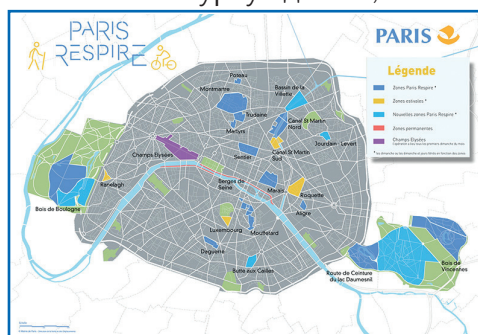
Влада Парижу, реалізуючи багато «автомобілезаспокійливих» та «антидизельних» політик, вже змушує людей переосмислити свої відносини з автомобілями.

Це радикально інше майбутнє для автомобілів напевне турбує декого, але Париж знає, як полегшити людям сприйняття цього.

Вже зараз місцева влада намагається переконати городян у перевагах вільних вулиць. Для цього проводиться розширення пішохідних зон у центрі міста та в інших районах, на деяких проїздах забороняється проїзд авто на вихідних.

«Такі дії викликають опозиційний спротив, але люди, безсумнівно, побачать переваги, коли їх місця для прогулянок та відпочинку стануть ще більш зручними без автомобілів і містом ширитиметься практика вільних від авто зон у вихідні дні», – вважає голова транспортного Комітету мерії Крістоф Наджовскі. До 2018 року місцева влада пообіцяла створити таку зону у кожному з двадцяти районів. Нині реалізується проект «Паризьке дихання», в рамках якого у неділю відкриваються ще три нові зони без авто, доповнюючи вже створені місця відпочинку, куди можуть заїхати лише машини невідкладних служб. Деякі знаходяться в кварталах, які вже приваблюють відпочивальників, часто з вузькими кривими вулицями, що не підходять для автомобілів.

Велика підтримка громадою Парижа

мера Анни Ідальго дозволяє місцевій владі реалізовувати сміливу політику щодо звільнення міста від автомобілів, пристосовуючись до сьогоденного анонсу національної політики. Місто вже може доволі ефективно просувати свої «автомобілезаспокійливі» та про-пішохідні програми, поступово досягаючи мети вільного від авто міста.

Пігготовлено за матеріалами сайту <https://www.citylab.com>

Відень, Австрія

Відоме своєю чистотою місто має одну з найінноваційніших у світі систему переробки відходів

Відвідуючи Відень, можна помітити нескінченні квартали гарної барокової та історичної архітектури в оточенні добре утримуваного державного житла і повсюдний громадський транспорт та велосипедні доріжки. Це все допомагає місту утримуватися у топі рейтингів якості останні вісім років. Але головне, що вражає – це абсолютна відсутність сміття.

Така чистота є не просто результатом суворого дотримання громадського порядку, а видимим продуктом однієї з найінноваційніших у світі системи менеджменту ТПВ. На відміну від будь-якого іншого великого міста Відень керує своїми відходами повністю у межах міста і навіть перетворює сміття у ключовий ресурс, який надає тепло сотням тисяч городян взимку.

Відень заможне місто, але стикається з такими ж проблемами, як інші мегаполіси. Як і в усьому розвиненому світі, нещодавня історія управління відходами у столиці Австрії полягала у боротьбі з надстрімким зростанням їх обсягу.

Століття тому місто виробляло стабільний обсяг відходів. Після Другої світової війни вулиці були швидко очищені від сміття і ситуація залишалася приблизно однаковою до початку 1960-х років, коли почалося стрімке зростання економіки та, відповідно, збільшення кількості міського населення. Тоді ж почався активний розвиток системи пакування товарів. Ці чинники спричинили нарощування об'ємів сміття.

Стикнувшись з цією проблемою, Відень почав спалювати відходи у 1960-х та розділяти їх для переробки у 1980-х. Але обсяги сміття продовжували зростати аж до минулого року, коли цей процес практично зупинився. Винятком став 1987 рік, коли згоріла сміттєпереробна установка.

З 1963 року, коли у місті було встановлено сміттєспалювальну установку, отримане тепло подається у муніципальну систему теплоспбезпечення, яка нині забезпечує теплом та гарячою водою 350 тис. помешкань, приблизно третину наявного житла у

Відні. Фактична частка енергії, яку поставляють місту відходи, коливається залежно від сезону – влітку орієнтовно половина, взимку – третина. Це відчутна економія для міста.

Звичайно спалювання сміття спричинює шкідливі викиди, але у Відні всі пари очищуються через потрійний фільтр до рівня 90%. Окрім того, така система набагато краща для довкілля, ніж відкриті полігони для відходів, на яких виробляється багато метану, більш потужного парникового газу, ніж вуглекислий газ.

Хоча Відень й запровадив систему спалювання сміття, що є більш «зеленою», ніж в інших містах, але постійно зростаючий обсяг вироблення відходів викликає занепокоєння.

Саме тому місто реалізує численні просвітницькі заходи, які спонукають громадян до переходу від одноразових до багаторазових чашок для кави, до скорочення продовольчих відходів або до використання багаторазових підгузків для дітей. Але найбільш яскравим інструментом є напівкомерційний – Відень продає сміття своїм жителям. У 2015 році було відкрито магазин старих речей “48 Junk Shop” (цифра 48 асоціюється з офіційною назвою служби з управління відходами – Департамент 48). Тут продаються окремі предмети, вибрані з міського сміття, що викинуті, але перебувають у доброму стані. Також пропонуються речі, загублені у центрі міста і не затребувані у спеціальній службі протягом року. Головна ідея такого підходу полягає не у поверненні коштів або скороченні переробки (хоча це дуже гарна мета), а у налагодженні відкритого діалогу з жителями.

Ще один важливий чинник чистоти в місті – це видимість сміттєвих баків. Дійсно, якщо люди їх не бачать, то й не використовують. Відтепер Віденські 18 тисяч контейнерів мають яскраво помаранчеву смугу, а телефонний номер закликає телефонувати спеціальним службам у разі виникнення проблем.

Піготовлено за матеріалами сайту <https://www.citylab.com>

Гельсінкі, Фінляндія

Як Гельсінкі використовує 3D моделі, щоб допомогти планувальникам міста комунікувати з громадянами

Міська влада Гельсінкі запровадила нову комунікаційну платформу для своїх жителів, що базується на новаторській розробці щодо 3D моделювання.

Нова платформа Oulunkylä-2030 (Oulunkylä – район, розташований у північному передмісті Гельсінкі) пропонує віртуальну прогулянку вулицями та закликає користувача висловити свою думку та власне бачення щодо розвитку району. Тут заплановано прокласти лінію «легкої» залізниці та інші новації.

Платформа базується на довготривалих розробках фінської столиці щодо інструментів просторового моделювання. З кінця 1980-х років місто розробляло дві моделі: міську інформаційну модель (CIM), що пов'язує всі доступні дані з інфраструктурою міста на основі стандарту CityGML, та 3D реальну сітку, що формується з цифрових фотографій та дозволяє створити високоточне зображення будівель і вулиць. Така модель може бути використана для багатьох цілей, включаючи міське планування, вимірювання шкідливих викидів, аналіз використання енергії або впливу транспорту, а також страховиками, які здатні точно визначити розмір будівель та властиві їм ризики.

«Перша модель більш придатна для аналізу шкідливих викидів, а друга – для візуалізації проектів», – пояснює Джармо Суомісто, спеціаліст з планування міста виконавчого офісу міської ради, який очолював розробку цих моделей. «Гельсінкі – єдине у світі місто, яке впроваджує ці моделі як відкриті дані», – додає він.

Одним з головних партнерів у розробці моделей була фірма Bentley Systems. Її директор з питань урядових зв'язків Айдан Мерсер говорить, що побудова моделі CityGML зайняла багато років, але 3D сітка була створена у короткі терміни. «50 тисяч фотографій міста були використані для геометрично точної візуалізації деталей. Ми багато працювали, щоб бути впевненими, що формати даних сумісні з іншими програмами», – сказав він.

Відкрита природа моделей забезпечила можливість для співпраці з іншими містами і партнерами. Гельсінкі тісно співпрацював, зокрема, з Роттердамом, Гамбургом, Віднем та Сінгапуром і сьогодні визнаний як світовий лідер у цій сфері.

Розробки для реальної 3D сітки включають можливість охоплення водних ресурсів. Крім того, місто планує використати інфрачервоні фотографії, щоб визначити, де є витoki енергії або вона витрачається даремно.

Сьогодні робота міських планувальників повністю перейшла у 3D-моделювання. Доступність системи для громадськості є великим досягненням, адже тепер кожний житель міста може переглянути дані та надати пропозиції.

Використання таких моделей для планування є одним з чинників «розумного міста». Саме поєднання інформаційних та операційних технологій створює нові можливості для прийняття «розумних» рішень.

Відкрита природа моделей забезпечила можливість для співпраці з іншими містами і партнерами. Гельсінкі тісно співпрацював, зокрема, з Роттердамом, Гамбургом, Віднем та Сінгапуром і сьогодні визнаний як світовий лідер у цій сфері.

Розробки для реальної 3D сітки включають можливість охоплення водних ресурсів.

Підготовлено за матеріалами сайту <https://cities-today.com/>

Олександр Слобожан: «Депозити громад на рахунках держбанків – це абсолютно позитивний тренд»

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Перед тим як піти на літні канікули, Верховна Рада внесла зміни до держбюджету, затвердивши нову субвенцію для громад. Також депутати збільшили фінансування за вже існуючими статтям видатків для міст.

Процес погодження цифр проходив складно. Напередодні розгляду поправок у парламенті дискусії тривали майже цілодобово. На засіданнях бюджетного комітету були присутні не тільки представники Мінфіну та власне депутати-члени комітету, а й міністр охорони здоров'я Уляна Супрун, представники міністерства соціальної політики, місцевих органів

влади, а також Асоціації міст України. Далеко не всі рішення депутатів потім схвалило міністерство фінансів. Тим не менш, бюджет скориговано, і поки прийняті Верховною Радою поправки чекають на підпис президента. Виконавчий директор Асоціації міст України Олександр Слобожан розповів **VoxConnector** про те, скільки коштів громади можуть отримати цього року, за рахунок чого буде наповнюватись фонд регіонального розвитку в майбутньому і чому субвенція на розвиток системи охорони здоров'я у сільській місцевості – це “разова цукерочка”.

– Останніми правками до держбюджету депутати схвалили появу нової субвенції у розмірі 4 млрд грн – на розвиток системи охорони здоров'я у сільській місцевості. Як вона буде розподілятися і коли громади зможуть отримати цей ресурс?

– На цей момент порядку розподілу цих коштів ще немає. Його повинен узгодити Кабмін. Розпорядником субвенції буде Мінрегіон.

Ці кошти будуть спрямовані на оновлення матеріально-технічної бази медичних закладів об'єднаних територіальних громад.

Справа в тому, що зараз відбувається два процеси: формування територіальних громад та реформа охорони здоров'я. Логіка у тому, що б спрямувати ці 4 млрд грн на оновлення матеріально-технічної бази медзакладів у перспективних центрах медичних послуг майбутніх ОТГ.

Ці центри оновлять свою технічну базу, надаватимуть якісні послуги первинної меддопомоги, а потім навколо них об'єднуються невеличкі населені пункти.

У чому ризик розподілу цієї субвенції? Наприклад, ми профінансуємо медзаклад у певному селі, а потім це село воно не стане центром об'єднаної громади. У такому випадку вийде, що ми направили кошти не туди.

– Тобто без прийняття законопроекту про медичну реформу розподіл цих коштів неможливий?

– Розподілити можна хоч зараз. Але для того, щоб вони не були викинуті в повітря, потрібно скоординувати два процеси: формування ОТГ і створення перспективних центрів медико-санітарної допомоги в контексті медичної реформи.

Реформа передбачає створення госпітальних округів. В одному окрузі може бути дві лікарні. В процесі формування ОТГ одна лікарня може занепасти, а одна – перетворитися у центр надання медичних послуг. Головне у такому випадку – профінансувати правильну лікарню, щоб потім не доводилося фінансувати іншу.

– Тут є суперечливий момент, пов'язаний з часовими рамками. Формування ОТГ планується завершити у середньостроковій перспективі, до 2020 року. Субвенція – це ресурс на один, 2017-ий, рік. Наскільки взагалі ці процеси реально синхронізувати?

– До осені вона не буде розподілена однозначно. По-перше, уряд чекатиме ясності із проходженням у парламенті законопроекту про медичну реформу.

По-друге, МОЗ потрібно завершити роботу з формуванням госпітальних округів. Міністерство уже визначилося з їх переліком. На часі створення госпітальних рад – дорадчих органів, які розроблятимуть п'ятирічні плани розвитку госпітального округу, визначатимуть кількість медичних закладів на окрузі та ін.

– Джерело виплати цієї субвенції – спецконфіскація, або так звані “кошти Януковича”, отримані злочинним шляхом. Проблема у тому, що це разовий ресурс, наступного року його не буде. Що буде із субвенцією?

– Ця субвенція також разова. Це “цукерка” за ресурс, який восени у громад відберуть в рамках медичної реформи.

– Поясніть.

– На сьогодні місцеві бюджети отримують з державного бюджету близько 50 млрд грн у вигляді медичної субвенції. Вона спрямовується на виплату зарплат медикам. Утримання приміщень, оплата комунальних послуг лікарень та енергоносіїв – це відповідальність місцевих бюджетів.

Медична реформа передбачає створення спеціального органу, який визначатиме фінансування лікарень. Кошти на медицину більше не будуть виділятися у вигляді субвенції місцевим бюджетам. Спецорган напряду виділятиме їх лікарням.

Якщо лікарні надаватимуть неякісні послуги, вони нічого не отримають і “помруть”. Або ж прийдуть до місцевих бюджетів з проханням про додаткове фінансування. І міста змушені будуть виділяти ресурс на їх утримання. Або ж закрити їх. Це основний фінансовий ризик медичної реформи.

– “Кошти Януковича” також є джерелом наповнення фонду регіонального розвитку (ФРР). Чим далі наповнювати ФРР, якщо спецконфіскації не буде?

– На сьогодні, основні джерела наповнення фонду регіонального розвитку – це 1 млрд грн з загального фонду держбюджету, 2,5 млрд грн – за рахунок спецконфіскації. По факту “живих” у нас – 1 млрд грн. Ми сподіваємось, що до кінця року

кошти від спецконфіскації вони надійдуть на рахунки громад. Більшість з них уже закріплені за окремими проектами.

– Бюджетний Кодекс встановлює розмір ФРР на рівні 1% доходів загального фонду держбюджету (у 2017-му це близько 7,7 млрд грн), однак у цьому році дія цієї норми призупинена через дефіцит ресурсу. Ваш прогноз на наступний рік: допускаєте, що Мінфін продовжить штучно занижувати розмір фонду регіонального розвитку?

– Допускаю. Дію цієї статті так само можуть призупинити і на наступний рік. Наступного року прогнозний об'єм ФРР – майже 9 млрд гривень. Швидше за все Мінфін вийде з ініціативою скоротити його. Окрім загального фонду держбюджету, альтернативних джерел наповнення фонду регіонального розвитку немає.

– Парламент також виділив додатково 14,1 млрд грн на субсидії. Наскільки вистачить цієї суми на рік?

– За деякими оцінками річна потреба – 75 млрд грн. Ми порахували з містами, що станом на 1 травня заборгованість державного бюджету перед місцевими за субсидіями складає 35 млрд грн. Уряд виділив 14,1 млрд грн, ще близько 10 млрд грн вдасться перекрити за рахунок заліку переплат. Восени можливе чергове внесення змін до держбюджету із збільшенням ресурсу на субсидії ще на 8 млрд грн.

В принципі цифра у 14,1 мільярдів – це нормально для початку підготовки до опалювального сезону.

– Одна з болючих тем для уряду: депозити громад. Чому міста їх накопичують, а не направляють на проекти розвитку?

– На сьогодні на депозитах міст знаходиться 13,3 млрд грн. Якщо подивитись на структуру цих коштів, то власники депозитів – не лише великі міста. Так, на них припадає лівова частка, але районні та обласні бюджети також є у цій сумі.

По-перше, право розміщення коштів спеціально було надано місцевим бюджетам для того, щоб в умовах бюджетної децентралізації вони змогли оновити інфраструктуру. Для реалізації масштабних інфраструктурних проектів кошти потрібно закумуляувати.

По-друге, використання коштів ДФРР можливе на умовах співфінансування. Тобто для того щоб реалізувати інфраструктурний проект на кошти фонду регіонального розвитку держбюджету, місто повинне внести свою частку. А це до 10% від вартості проекту.

І третій момент – ці кошти не лежать мертвим вантажем. Кожна копійка з них – і це може перевірити кожна бажаюча інстанція – закріплена за певними статтями видатків місцевих влад.

– Згода, але навіть їх накопичувати? Чому не витратити протягом року?

– Міста б їх охоче витрачали, якби у нас тендерні та бюрократичні процеси відбувалися протягом дня. Від початку погодження проекту до його здачі проходить

як мінімум півроку. І це дуже швидкий сценарій.

Бюджет не працює за умовами передоплати. Бюджетні кошти витрачаються по факту здачі об'єкта. Наприклад, місто вирішило побудувати дитсадок вартістю 1 млн грн і замовило у підрядника певні послуги з будівництва. І поки він будує, місто поклало ці кошти на депозити у державний банк. Як тільки підрядник виконав роботу – місто їх зняло і заплатило йому.

Найголовніше, що у цих коштів є цільове призначення. Місто не може їх витратити на закупку якихось інших речей.

– Одне з основних звинувачень, яке закидають громадам – накопичуючи депозити, вони заробляють на відсотках.

– Шкода, що нам не “закидають”, що таким чином ми підтримуємо ліквідність банківської системи. По-перше, ці кошти знаходяться у державних банках і таким чином ми їх підтримуємо. По-друге, відсотки – це ресурс, який вдається отримати фактично з повітря і витратити його на додаткові об'єкти потрібні територіальній громаді.

Для прикладу, при здачі дитячого садочка на зароблені кошти від депозиту громада будує дитячі майданчики.

По-третє, відповідно до Бюджетного кодексу громада розмістивши кошти на депозити позбавляється права на отримання позик з держбюджету. Чи це не є ознакою фінансової автономії місцевого самоврядування про яку так багато говорять? Це ж дає можливості держбюджету спрямовувати кошти на свої потреби, а не доувати місцеве самоврядування.

Що буде якщо ми заберемо ці кошти з депозитів?

– Відтік ресурсу в особливо значних розмірах негативно позначиться на ліквідності банків.

– І якщо ми заберемо кошти – це знизить довіру вкладників у першу чергу до державних банків. Коли націоналізували Приватбанк, він почав боротися за кошти муніципалітетів. Чому? Тому що муніципалітети – це надійний клієнт і джерело додаткового ресурсу.

Ще один момент полягає у тому, що зберігання цих коштів на депозитах дає впевненість підрядникам, що у замовника є гроші і вони нікуди не дінуться. Раніше міста зберігали кошти на своїх казначейських рахунках. У 2010-2013 рр. була поширена практика, коли Мінфін за рахунок коштів громад перекривав касові розриви центрального бюджету. Так у 2013 році було заблоковано 6,2 млрд грн на казначейських рахунках муніципалітетів, які до речі до нас так і не повернулись. Це мало катастрофічні наслідки для місцевого економічного розвитку. Ми хочемо повторення тодішнього сценарію?

Депозити громад працюють на розвиток місцевих економік. Це абсолютно позитивний тренд.

Автор Галина Калачова

Джерело: <https://voxconnector.org>